

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám. — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A községi jegyzői kar védelme.

A „Gömör-Kishont“ folyó évi 22-ik számában, „az ügyvédi kar védelme“ cím alatt egy vezércikk jelent meg, melyben a miskolci ügyvédi kamara jelentése az igazságügyminiszteriumhoz lett ismertetve.

Felkarolva az ügyvédek jelenlegi mostoha helyzetét, mely mindenestre a túl magas létszámban nyeri magyarázatát, mert a két törvényszék területén 114 ügyvéd működik, tehát átlag minden járásbíróság területére egy tucat esik, a túltömöttség által előállott helyzetben akként vél a mélyen tisztelt kamarai jelentés segíteni, ha a községi körjegyzők a peren kívüli munkálatok szerkesztésétől eltávolítanának.

Szívesen elismerjük, hogy e radikális orvosság az ügyvédi kar anyagi helyzetén nagyot segítene.

Gondolatnak is nagyszerű lenne, hogy Magyarország mindennemű okmányait egyedül az ügyvédi kar állíthatja ki, a mikre a nagyközönségnek nap-nap mellett szüksége van!

Ámde nem szabad feledni, hogy a humanizmus elve az, hogy a társadalom valamennyi osztálya egymás boldogítására vannak rendelve és egyáltalán nem indokolt, hogy egyik társadalmi osztály anyagi érdekeinek dédelgetése miatt a társadalom többi osztályai és rétegei megkárosuljanak.

Örömmel értesültünk a kamarai jelentésből, „hogy az ügyvédi kar tagjai peren kívüli ügyekben a felek által csak a legkritikább esetben vétetnek igénybe!“ A mi mindenestre erős tanubizonyosága annak, hogy községi körjegyzőink e téren is feladatuk magaslatán állanak és a peren kívüli okmányok és beadványokat a törvényes kivánalmuknak megfelelőleg, szabályszerűleg képesek megszerkeszteni, és pedig mesés olcsó árban, a mint azt vármegyénk törvényhatósága az 1871. évi XVIII. törv.-cikk végrehajtása alkalmából kelt szabályrendelettel megállapította.

Megnyugtatók a cikkirót, hogy a községi körjegyzők zugirásztal nem foglalkoznak, s az általa óhajtott első hathatós lépést a vármegye még a községek repedése alkalmából 1873. évben megtette, 1532/1873. sz. alatt kelt határozatával egész részletességgel felsorolta és tüzetesen meghatározta azon kivételes eseteket és okmányokat, a miket a községi jegyző jogosítva van peren kívüli esetekben megszerkeszteni, és így újabb vármegyei törvényhatósági intézkedésnek szükségessége fenn nem forog, sőt ellenkezőleg, a nép és a nagyközönség érdekében rendkívül kívánatos lenne, ha a perenkívüli ügyek-

ben a községi körjegyzők hatásköre megnagyobbíthatna. Ez által az állam polgárai azon kedvező helyzetben lennének, hogy saját falujukban, gyorsan és olcsón apróeseprő ügyeiket elvégezhetnék.

Kívánatos lenne a községi körjegyzők hatáskörét a hagyatéki ügyeknél is bővíteni, jelesül tárgyalási jogosultsággal megbízni. A helyi viszonyokat ők ismerik legjobban, s így eleje vétetnék azon tarthatatlan helyzetnek, hogy a hagyatékok, az örökösök halála után 10 év múlva sincsennek érdemlegesen elintézve.

Természetes, hogy a községi körjegyzői hatáskör kibővítésével a községi körjegyzőktől követelt jelenlegi qualificatio rendkívül esekély. De annak nem a községi körjegyzők az okai.

Az államigazgatás minden szála a községi jegyzői hivatalba futnak össze. Mióta a vármegyéktől a közigazgatás intézése a központi parlamentáris kormány kezeibe összpontosult, a kormány az, mely intézi a közigazgatási ügyeket, s a községek azon végső szervek, a kik a törvényeket végrehajtják, s azoknak életet adnak, már pedig a végrehajtó hatalom utolsó láncszeme rendezett államban gyöngye nem lehet!

A községeknek mindinkább kitáguló hatásköre elkerülhetetlenné teszi a községi jegyzői minősítvény emelését.

Nines messze azon idő, midőn a községek reformja megoldatik.

E megoldás csak azon esetben lehet szerencsés, ha a község első tisztviselőjétől, a mai községi jegyzőtől, teljes jogvégeztséget követelünk.

Ha ezen radikális reform életet fog nyerni, úgy az ügyvédek, mint a községi jegyzők tarthatatlan helyzete teljesen orvosolva lesz.

Kell-e szebb, magasabb élethivatás bármely jogvégzett embernek, ha egy nagyközség vagy kerület élére állítva, a vezetésére bizott körben a közművelődés és közvagyonosodásnak és ezáltal a nemzeti nagyság szilárdításának szenteli munkás életét, fényes tehetségét!

Természetes, hogy a községek reformja csak az esetben lehet szerencsés, ha a községi szervezetek között mutatkozó különbözések teljesen elenyésznek, mert hiszen az állam polgára joggal megkövetelheti azt, lakjon akár rendezett tanácsú városban, nagyközségben, vagy a világot elrejtett kisközségben, hogy egyenlő közigazgatási és jogoltalomban részesüljön, és ezen egyenlő közigazgatási oltalmat és jogvédelmet csak is a község első tisztviselőjének hatáskör kibővítése és qualificatiojának emelésével lehet elérni.

Záhonyi János.

A kiállítás tömeges látogatása.

Ily ezimen irt multkori közleményünk széles körben keltett figyelmet és ébresztett legmelegebb visszhangot.

Tartozunk azonban az igazságnak annyival, hogy kiemeljük, miszerint több oldalról kaptunk reklamációt a vidékről, s pedig a legilletékesebb helyekről, hogy a kiállítás tömeges látogatása érdekében még a kiállítás megnyitása előtt vármegyénk szeretett főispánja *Hámos László* körlevelet bocsátott ki vármegyénk összes főszolgabírói hivatalaihoz, a rendezett tanácsú városokhoz, a lélekészek és tanítókhöz, felhiva őket, hogy a kormány, a kiállítási igazgatóság, a vasutak által nyújtott nagy előnyök, olcsó utazás, élelmezés által minél nagyobb népies csoportokat toborozzanak össze, hogy Gömörmegye is népeinek impozáns tömege által legyen a kiállításon képviselve, hogy minél többen legyenek a kiállítás kulturális hatása alatt s minél többen hozzák magukkal Budapestről a nemes tanulságokat, hogy azokat itthon saját körükben terjesszék.

Be kell tehát ösmernünk, hogy *Hámos László* főispán mintegy megelőzőtt bennünket hazafias felhívása által, s csak sajnálhatjuk, hogy a mily nemes intentió, nemes buzgalom volt e felhívásnak rugója, olyan nagy eredmény még eddig nem járt nyomában.

De mi nem akarjuk elhinni, hogy vármegyénk *főszolgabírái, polgármesterei* e hazafias szent ügyet el-ejték, s napirendre térjenek felette.

Mi azt hisszük, hogy ambíciójuknak nem találhatnának szebb teret, mint abban versengeni, ki tud nagyobb számú csoportot saját kerületéből összetoborzani.

Örömmel konstatáljuk e helyütt, hogy a *rimaszombati járásban* már is történt mozgalom a kiállítás tömeges látogatása iránt, s halljuk, hogy kivált Simonyiban, ebben a hazafias, művelt, derék faluban sokan készülnek fel Budapestre.

Azonkívül úgy értesülünk, hogy a *tornallyai járás* is eredményre hivatkozhatik, amennyiben Zádorfaláról 34 emberből álló csoport a jegyző vezetése alatt július hó 5-én fog Budapestre utazni.

Közgazdaság.

Egy kis állat, a mely táplálékot nem fogyaszt, hanem ad.

„Here után jó buza terem“ — mondja a földműves, a szőlősgazda pedig azt teszi hozzá: „ha sovány a szőlő-talaj, természet benne lóbabot és kapáld be zölden a felszín alá.“ Két oly tapasztalati tétel, mit a földműves már

S ekkor belép Gili ur. A város Gilije, dandy, udvarló, báli tudósító, tehát érdemes egyén.

Leon szemrehányó tekintetet vet Friczire, Friczi haragosat Gilire, Gili elragadtatva néz a hölgyekre, s ezek zavartan reá.

Kölesönös bemutatkozások. Aztán mig Margit Gili Zoltit igyekszik lekötni szellemével, a kettő halkan beszélget.

— Ha meghalt volna, Leon! — fordítja felé könnyes, szép szemeit a lány, — szabad oly könnyen venni az életet?

— Ha másképp tettem volna, nem lennék az a férfi, a kit Lenke szeretetne. Mert ugy-e szeret? Gyógyítson meg e szóval!

— Elek — a fiatal ember titkon ajkához vonja Lenke kezét, gyönyörításon merülve el annak nedves fényű, csillogó szemébe.

Hanem Gili, a ki már rég vágyódott a szép Kacsó Lenke ismeretségre, gyorsan félbeszakítja Márynéval folytatott társalgását s fölzarja a boldog elmerülést. Erre Máryné sértődötten kel föl.

— Menjünk Lenke, ne merítsük ki a beteget.

— Oh Nagysád, — szalad ki Leon ajkán — ne menjen még, itt Máryné öntetszően elmosolyodott, — mert akkor Lenke kisasszony is elmegy! — Szerencsétlen! — sugja a leány fölemelkedve, mert látja, hogy Máryné egy sértett királynő méltóságával vesz búcsút Leontól.

Gili pedig elkíséri őket, s e naptól kezdve hű lovaként követi Lenkét.

Ezt még valahogy csak elszivelné, Gili csinos fiu, mulattató. Hanem Lenke szenvedése azon naptól kezdődik, mikor bevallotta Gili előtt, hogy mód fölött lelkesül az író viláért.

T Á R C Z A.

Az író.

Írta: FERDINANDY ELLA.

Ha sejtették volna, hogy mennyire szeretne megszabadulni hűséges udvarlójától, Gili Zoltitól, Kacsó Lenke, talán nem irigylik tőle annyira barátinói.

Mióta a „fess“ — mert ennek jobban örülnek a nők, mint bármely más bókának — lánynak bemutatották Gili urat, nem tágitott oldaláról; lesett rá, bizonyos finom ösztön mindig rávezette, hol találkozhatik vele.

S Lenke nem tudott szabadulni tőle. Ismeretségük elég érdekes volt. Egy párban megsebesült író ágyánál találkoztak. Leon Elek inkább karddal kezében igyekezett megvédeni cikkében kifutott meggyőződését, semhogy egy izgága ember óhajára visszavonja azt. S ő is megsebesült. Majdnem fél szeretőbe került a tréfa.

Betegsége alatt folyvást egy vágy gyötörte: látni szeretne volna Kacsó Lenkét. Barátja s gondos ápolója, a jó Friczi, aztán megvigyázta a lányt s kérte, teljesítse a beteg író óhaját, jöjjön el, gyógyítsa meg. —

Lenke eleintén megijedt, hogy Leon egy harmadiknak is elárulta, a mit csak ketten tudtak eddig: szíveik vonalmát. Hanem Friczi együgyű arca megnyugtatta.

— Hogy van Leon ur?

Elég rosszul. S mégis folyvást tréfál. Azt mondja, hogy most már az írónál biztosabb keresete nyílik, ha elveszti szeme világát: beáll kintornásnak.

Lenke nem nevetett, csak arra gondolt, hogy Leon szenved s látni kívánja őt.

— Megkísértem. Várjon reám esti hatkor, ha barátinómet Márynért rávehetem, hogy elkísérjen, eljövök.

Lenke tudta, hogy Máryné azon fiatal, hű s elég csinos nő egyike, a kik minden férfi hódolatát egyedül szeretnék birtani s roppant megsértődnek, ha jelenlétükben a figyelem más nőtársuk felé is fordul.

Leon kéret Friczi által, hogy látogassuk meg. Először író társad — Máryné ügyesen kezelte a tollat — aztán meg sok hölgy látogatta már meg betegsége alatt, fejezzük mi is ki részvétünket: látogassuk meg az esti órákban.

Margit gondolkodott. Leon oly sok szép bókot mondott már eddig neki, hogy méltán megérdemli részvétét s így hamar kész volt elhatározásával.

Friczi várt reájuk. Margit egy asszony biztonságával ment, mig Lenké oly szívdobogás fogta el, hogy már az ajtó előtt szeretett volna elfutni.

Egy besötétített szobába vezette őket Friczi. Az ágyban egy kedves szőke fő pihent a párnákon, egyik szemén kötés, jobb karja is bekötözve.

A lány elfogódottan lépett az ágyhoz. Margit beszélt valamit, egész szónoklatot tartott, de Lenke csak azt látta, hogy Leon felé nyújtá ép bal kezét s gyöngyöden megszorítja az övét.

— Szegény barátom, nagyon szenved, ugy-e? Kérdi halkan, részvéttel.

— Most egy csöppet sem. — Csak azt érzem, hogy itt van. Üljön ágyamhoz. Lássá, most csak fél szemmel láthatom, de egész lelkem boldog. . .

— Sans peur, et sans reproche — citálja a feje fölött álló Margit — comme un Bayard. . .

gyakorlatilag régóta ismer a nélkül, hogy annak tudományos magyarázatát ismerné. Az utolsó részleteket még ma sem ismerjük, annyi azonban bizonyos, hogy a növények a légenyhez való viszonyuk szerint két osztályba sorozhatók. Schulez-Lupiez az első osztálybeliket „légenyfogóasztóknak” — a második osztálybeliket „légenyszaporítóknak” nevezte, mivel az első a gazdaság légeny-tartárát pusztítja, az utóbbiak pedig a légeny a levegőből elvonva, a talaj légenytartalmát szaporítják. A kalászos növények, burgonya, burgundia, len, kender, fűfélék stb. mind légenypusztítók, mivel ezek aránylag sok légenyt kívánnak a talajtól az erőteljes fejlődéshez. Nem úgy a pillangó virágú növények, mint a here, lóbab, esillagfűrt, búkköny, stb., a melyek akkor is díszlenek és buján fejlődnek, ha csak némi nyoma van is a légenynek a talajban. Ezek majdnem egész szükségletüket a levegőből szerzik és épen azért kitűnő fontosságuk van a mezőgazdaság terén, hol a légeny a növényi táplálékok legbecesebb alkotórészt képezi. A légenygyűjtés eszköze a széljából azonban a hereléknek közvetítőre van szükségük, a milyenül Hellriegel tanár egy mikroba-fajt tüntet fel, a mely a talajban él, a pillangó virágú növények hajsza-gyökereirehöz furakodik és ott *duzzadások* előidézésé által mintegy új szövet képez. Ennek az új szövetnek a physiologiaja még ismeretlen.

Az említett mikroba nagyon el van terjedve; ritka talaj az, a hol elő ne fordulna. Az ily talajban a here sem díszlik, mert egy bizonyos életfőltételnek hiányával van. Ez — diésőség érte a tudomány — épen ezen mikroba-mentes talajok voltak amaz elmélet helyességének próbakövei, hogy a légköri légeny áthurezői csakugyan ezen mikroba-mentes szervek. Nevezetesen a here tenyésztésre alkalmatlan talajra rávittek egy esomó herelődöt és azt ott széthintették; tehát a talajba mintegy beoltották a mikroba-mentes és megtörtént az, a mit a tudomány állított: a mikroba eltenyészték és a here díszlett.

Az általunk ismert legtöbb fajta mikroba-mentes talajunk pusztítani, itt pedig egy kívánatos mikroba-fajjal van dolgunk. De alaposan hibáznánk, ha ezen mikroba-mentes talajra a légenyhez való ellátás egész terhét; ezek csak akkor végezhetik még pillangó virágú növényeknél is kötelességüket, ha a talajban kívánatos mennyiségben van jelen a növényzet szükségelte tápanyag. Kívánatos mennyiségben igen is, mivel a pillangó virágú növények a foszfor, káli- és mész-tartalmu talaj szeretik mindenek felett. A ki tehát sok légenyhez lehetősé kíván jutni, ne legyen szűkmarku ezen különleges trágyaszerekben.

Világosítsuk meg egy példával ezt a dolgot: 3000 kgr. száraz löherében körülbelül 18 kg. foszfor, 6000 kg. löherében 36 kg. foszfor van. Ha tehát a here-vevény a talajban csak 18 kg. feloldható foszfor-savat talál holdankint, akkor a termés nem lesz kielégítő, ha a termés átlag értékét 54 fitra, vagyis 100 kgrammanként 1 fit 80 krra tesszük. Ha pedig 36 kgr. foszfor-savat talál, akkor, ha egyéb tényezők is megvannak, a termés 108 fit értékre emelkedik. Így áll a dolog a kálival is.

Még lássunk egy példát a másik szempontból: két különböző talajú földnek egyenlő mennyiségű foszfor és káli tartalma van p. o. $\frac{2}{1000}$ perezent, de mész-tartalma jelentősen különböző úgy, hogy míg az egyikben $\frac{2}{1000}$, — a másikban $\frac{2}{100}$ mész van. A nagyobb mész-tartalmu talaj alkalmas lesz a heretermesztésre, a másik pedig nem, legyen bár gazdagon megtrágyázva foszfor és kálival, mihelyt hiányával van az oleó mésznek.

Bármily beszédek is ezek a tények, a gazdák nagy része még sem tudja eléggé méltányolni, az ezen viszonyokat feltüntető vegytani talajelemzést és a földmives előtt az ő üzleti tőkéjének fötényezője ismeretlen marad.

Der. ill. Thierfr. után

R Gy.

Hirek és vegyesek.

Előfizetési felhívás.

Jelen számunk a július—szept. évnegyedben első lévén, tisztelettel felhívjuk lapunk olvasóit, eddigi előfizetőit és barátait, hogy az új évnegyedre előfizetéseiket megújítani, illetve lapunkra előfizetni s azt minél szélesebb körben terjesztetni sziveskedjenek.

Egyszersmind tisztelettel kérjük mindazokat, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy azt minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Gili, hogy megmutassa, hogy nem csak mint báli tudósító szolgál reá az író névre, naponként ír egyet-mást. Iró folyvást: tárczát, verset, novellát, bámulatos hogy irógörösöt nem kap, s munkáit mind Lenkének kell meghallgatnia.

Sokszor igyekszik, már mess: íról pillantva meg Gilit, menekülni; s mikor egy átjárón nyert szökése által már biztonságban érte magát, még alig ér rá örülni szökésének: szembe találja magát Gili ural.

Csakhogy megtaláltam Lenke nagysám! Ezt a remek ólát meg kell hallgatnia.

— Majd máskor, anyám vár, sietnem kell haza.

— Biztosítom, fölséges!

— Elhiszem olvasatlanul is. De Gili oly fájó tekintetű a lányra, hogy ez megadással kérdi:

Hosszu?

— Tizenkét nyolcz soros vers.

— De Gili ur! — méltatlankodik a lány.

Mind hiába, Lenkének hazáig meg kell hallgatnia, hogy „mi az, mi Gili keblét úgy felhevíti?”

Mit csinálnak? Tünődik Lenke.

Mikor aztán egyszer a ligetben sétálnak, — megpillantja Lenke roham lépésekkel közeledni kintző szellemét.

— Jaj anyám, fussunk, ott jön Gili!

— Miért gyűlölöd annyira?

— Ot nem gyűlölöm, csak munkáit. Megint egy esomó papiros hóna alatt: szent Isten, még drámákra adja fejét s akkor jaj nekem!

Ezuttal egy szerény beszélykét bozott a fáradhatlan író.

— A mai hangversenyen olvasom fel. Hallgassa meg szép bírálóm: „A hullámok között...”

— De ha a hangverseny felolvasását képezi, ne

Az előfizetési díjjak legcélszerűbben postalványon küldhetők be a „Gömör-Kishont kiadó-hivatala” ezimen (Pokorágyi-utca 1. sz.).

Az előfizetési díjjak következők:

Negyedévre . . . . . 2 korona.

Fél évre . . . . . 4 korona.

Rimaszombat, 1896. július 2.

A „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Városi közgyűlés lesz ma d. e. 9 órakor, melyen körülbelül kilencz tárgy lesz elintézendő, a többi között a város által fenntartott iskolák tanítóinak kérvénye is szönyegre kerül a kiállítás tanulmányozására adandó segély tárgyában. Hisszük, hogy a teljeszen méltányos kérvény kedvező elintézésben fog részesülni.

Vármegyei közgyűlés. Megyénk törvényhatósága folyó július hó 17. és 18. napján rendes nyári közgyűlést tart, melyen a m. kir. Ludovika-akadémián megünnelt gróf Buttler-féle alapítványi hely is be fog venni választás útján. A közgyűlés előtt, július 15. és 16. napján az állandó választmány tart ülést.

Halálozás Vármegyénk egyik köztisztviselőben álló családját érte sulyos csapás egy tisztos matróznak özv. *Szentmiklóssy Gusztávé szül. Török Zsuzsannának* vult hó 27-én bekövetkezett elhunytával. A széles körben ismert és kedvelt urnó hűlt tetemeit mult hó 28-án d. u. 6 órakor Tamásfalán szentelték be a nagyszámú előkelő rokonság és tisztelők őszinte részvétele mellett, majd Ragályra szállították, hol 29-én helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Török Bálint vármegyei árvaszéki elnök nővérét gyászolja. — A család a gyászszertől a következő jelentést adta ki:

„Szentmiklóssy Augusztá a maga, valamint nagybátyja Török Bálint s neje szül. Vályi Vilma; unokatestvérei: Ragályi Ilona férjezett Dökus Ernőné és férje Dökus Ernő; Ragályi Gyula, neje szül. Török Sára s gyermekei Erelka és Gyula; Ragályi Ferencz neje született báró Balassa Emma és kis leányuk Marietta; Ragályi Andor és fia Ragályi István nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelenti a legjobbu anya, nővér és rokonnak *primőci Szentmiklóssy Gusztávé özvegyének szül. szendrői Török Zsuzsannának*, élete 68-ik évében, rövid szenvedés s a halotti szentségek ajafatos felvétele után, szőlőhűdés következtében folyó hó 27-én bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hűlt tetemei f. hó 28-án d. u. 6 órakor fognak Tamásfalán a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és f. hó 29-én a déli órákban Ragályon örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent misékből f. hó 30-án délelőtt 9 órakor fog Rimaszombatban és Ragályon az egek Urának bemutatattani. Áldott volt élete, legyen áldott emléke! — Tamásfala, 1896. június hó 27.

A gömörmezei athlétikai klub június 30-án Dr. *Löcherer* Tamás elnökle alatt választmányi ülést tartott, melyen az elnök bejelentette Dr. Marikvcsy István és Bihary Gusztáv tagok elhalálozását, s tárgyalásra került több — a klub belügyét képező ügy.

Érettségi vizsga. Gimnáziumunkban, mint már jeleztük, a szóbeli érettségi vizsgálatok június hó 25—28-ik napján folytát le Martinyi József elnökle alatt, Csiky Kálmán kormánybiztos jelenlétében. Harmineznyolcz jelentkező közül háromnak írásbeli dolgozata nem fogadtatván el, összesen harminczöten tettek szóbeli vizsgálatot, kik közül általános jeles osztályzattal Törköly József nyilvánított érettnak. Jól érettek: Groó Béla, Gelb Mór és Singer Leó, kiken kívül érettnak nyilvánítottak még huszan, míg a többiek, egynek kivételével, szeptemberben egy-egy tárgyból javító vizsgára állhatnak. A vizsgálatok menetét közönségünk érdeklődéssel kísérte, szokatlan szigorúnak találván az elfogadható tudás mértékét, melyet a kormány képviselője meglehetősen magas színvonalon állónak képzelt és követelt; ennek tulajdonítható az, hogy tanulóinknak egy része némely tantárgyból nem felelt meg azoknak a követelményeknek, melyeknek alapján érettnak nyilváníthatók lettek volna. Azok, kik a gimnázium jövőjét szívükön hordják s belső fejlődése elé érdeklél tekintenek, nem vehetik rossz néven e szigoru mérték alkalmazását, mert míg egyfelől maga a közműveltség megkívánja a tudás színvonalának feljebb emelését, addig másfelől a nagyközönségre semmi sem lehet megnyugtatóbb annál, hogy fiai az általános műveltség oly mértékével lépnek az életbe, a minőt a magyar nemzet modern fejlődése megkíván. A jövő nem-

fosszon meg a várakozás ingerétől — tiltakozik a lány — ott ugyanis meg kell hallgatnunk.

— Nagyon szeretném bírálatát hallani; tehát: „A hullámok között...”

Lenke sóhajt, egy padra ülnek. Fejük fölött zöld lomb, madárdal. Könnyű neked csicseregned, kis pelyhes, gondolja Lenke — nem ismered mást a szabad természetnél, nem tudod mi az a vers, beszély, — dalaid sincesennek kottára téve.

Aztán szórakozottan bámulja a bokrok közül kifehérlő márványszobrok alakjait. A bemenetnél egy nyilat szegző Amor: mily komikusnak néz ki, ha egy bizogó, podegrás, vén ron lép be s arra látszik ijájt elröppenteni.

Gili pedig már sokat olvashatott, mire Lenke figyelni kezd. Nagy hatással folytatja:

„Az ég sötét... Koronként villám hasítja át felhő foszlányait. A tó mind nagyobb hullámszába jó... S ekkor a szép asszony udvarlóira szegezve varázsos szeméit, így szól:

— Önök mindnyájan följámlták nekem életüket. A vihar kitöröben, ott a csolnak: ki mer velem kiszállani a haragos tóra?

Megdöbbenés fogadja szavait.

— De grófnő! E viharban kész halál! szólal meg egyikök.

— Nem egyszer külön-külön esküdözött ki-ki, hogy értem meghalni is édes lenne — mosolyog az asszony gunyosan — most itt az alkalom! S azzal oda fordul egy komor arczu férfihez: jöjjön, ezredes!

S ez fölvilanó tekintettel karját nyujtva a grófnőnek, a meglepetéstől mozdulatlan férfiak során át levezeti a kastély erkélyéről, le a nagy, mély háborgó

zedék bizonyára már e szigoru mértékhez fog alkalmazkodni.

Uj megyeház. Rég vajudó kérdés kerül nemsokára dűlőre. A vármegye intéző körében elérkezettnek látják az idót arra, hogy a székház felépítésének kérdése végre megoldassék. Pénz van ép annyi, a mennyi szükséges, a pályázatot is ki lehetne hirdetni, ha volna a monumentális nagy épület számára alkalmas telek. Ezen akad meg Rimaszombatban minden építkezés. A déli és nyugati részekben a talaj nedves, a keleti és északi oldalon a telkek részint szűkek, részint ferdek. Hogy a vármegye székháza abban a terjedelemben építtessék föl, a melyben kontemplálva van, a városnak valamelyik telkére van szükség. A közvélemény e ezútra régi idő óta a „Huszár”-vendéglőt jelölgeti. De a vármegye itt ismét két kérdés előtt áll: először, alkalmas-e e ferde telek arra, hogy területén megfelelő szimmetriával egy hatalmas palota emíttessék? másodsor, hajlandó-e a város a „Huszár”-vendéglőt becsárban a vármegyének átengedni, s az építendő anyag beszerzésénél a megyét jelentékeny kedvezményben részesíteni. E tárgyban kedden délután a város tanástermében szűkebbkörű értekezlet volt, melynek megállapodásai még a dolog természeténél fogva nyilvánosságra nem kerültek, de a közhangulat úgy látszik arra hajol, hogy a megyével való egyezkedés lehetőleg sima legyen. A város a tőle várható áldozatokat a méltányosság határain belül mindenesetre meg fogja hozni, mi arra a jogos föltevésre ad alkalmat, hogy a vármegye is figyelembe fogja venni Rimaszombat anyagi helyzetét s az egyezkedés alkalmával nem fog többet kívánni, mint a mennyit a város megadhat. A Huszár-telkét akár eserebe, akár készpénzért odaadják, még pedig értesülésünk szerint kedvező feltételek alatt; az építőanyagot is polgári árban fogják felszámítani. Különbösen még alig ment híre az új építkezésnek, némely telekbirtokosok oly horribilis összegre emelték fel telkeik árát, hogy attól bárki is méltán visszariadhat. Ez áremelésekkel szemben megjegyezzük, hogy az arra illetékes hatóságnak van módja és alkalmá a kisajátításra is abban az esetben, ha a telektulajdonosokkal megegyezésre nem jutnak.

Érettségi vizsgások mulatsága. Vasárnap este az idén érettségi vizsgát tett ifjuság esinos mulatságot rendezett a Három Rózsa nagytermében, melyen városunknak mindkét nemen díszlő reményei a hajnali órákig feszitelenül mulattak. Ugy látszik, ifjuságunk végképen szakított a hagyományos régi szokással s a helyett, hogy valamelyik kocsma öblös termében egy hét világra szóló muri keretén belül üritgetné a bucsu poharát, szelidebb s a modern időknek megfelelőbb módon fejezi be iskolai pályáját, felhasználva az alkalmat arra is, hogy az ifju hölgy-nemzedéktől, melylyel annyi kedves időt töltött, elbucsúzzék. Ezuttal azonban kevesebben jelentek meg a mulatságon, mint a mennyit az ifjuság remélt, hanem azok, kik ott voltak, legalább nem panaszkodhattak. A rendezőség a hölgyeknek esinos tánczenedeket osztogatott, melynek elmés szövege szerint egy miniatür érettségi bizonyítvány — s a legszebb vizsgáló bizottság, az ifjuságunk, táncznak, költészetnek muzzsai s a rimaszombati menyország tündéréi, bizonyosságot tesznek arról, hogy ifjaink a társas összejövetelek szokásos tantárgyaiból is teljesen érettnak nyilváníthatók.

A gömörmezei díjnosseglőző egylet tagjai folyó hó 5-én a szabadkai erdőben közelöddel egybekötött nyári mulatságot rendeznek. Ugy halljuk, hogy a mulatság iránt nagy érdeklődés mutatkozik, s az 1 fit 80 kros közebére az aláírások szépen gyarapodnak. A földög az volna, hogy az időjárás kedvezzen a mulatni kívánó lelkes fiatalágnak.

A kisdedek mulatsága. Ez idén nem kedvezett az Isten az apróságoknak, s a június hó 28-án tartott mulatságukat ugyancsak megrontotta az eső, majd derült meleg idő váltotta fel ezt, s a kedves apróságok — habár rövid ideig — gyönyörködtették a szépsámu közönséget játékaikkal, szavataukkal és tánczokkal. — De csakhamar végét vetette az ártatlan mulatságnak az eső, mely este felé szétzavarta a szülőket gyermekestül!

Zenészeink elutazása. Dankó Kálmán kedvelt zenekara mult hó 29-én utazott el Tátrafüredre, hogy ott a fürdőző közönséget — mely már évek óta megszokta és megszerette a bandát — kitűnő muzzsikájával szórakoztassa.

Vadász mulatság. Hétfőn, Péter-Pál napján a helybeli vadásztársulat kedélyes mulatságot rendezett a szabadkai erdőben, melyre néhány vendéget is hívott részint a vidéki birtokos urak közül, részint a rimaszombati nem-

tőig; besegíti a rengő esónakba, előlítja azt s egy erős lökessel künn vannak a tajtékozó hullámokon.

A vihar kitör egész iszonyában. Zúgás, moraj, villám esattanás, a — esónakot emberfölötti erő sem képes kormányozni s az elemek ez iszonyu harcában Dóra grófnő átfonja az ezredes nyakát, odaforrasztja remegő, vágyban égő ajkát annak sovár ajakára:

— Az életben nem lehettem tied, egyesülünk a halálban, a hullámok között!

A férfi eldobja evezőit — hasztalan munka ugyanis! — keblére öleli az asszonyt, kinek a haboktól átnevésült ruhája oda tapad remek idomaihoz s a mondhatlan gyönyör e perezésben, nem bánja veszendő életét...

Gili meg van elégedve a hatással, esönd követi szavait. Kis idő mulva mosolyogva kérdi Lenke:

— Mondja csak, Gili ur, milyen ruha volt a grófnőn, hogy oly hamar átázott: könnyű fátyolszövet vagy finom selyem?

Gili elképed: mindössze ennyi megjegyzése van az ő nagyszerű leírására? Pedig az a lány nem ostoba, — hát akkor gonosz!

— De Lenke nagysám! A lány kaczag, majd megpillantja a fölépült Leont, örömeiben feledve anyát, Gilit, felé siet s lépve friss ibolya esokrát kebeléről, oda nyujtja:

— A gyógyultnak, üdvözlét a tavasztól!

— A tavasztól: töled Lenkém! — S a mint egymásba olvad tekintetük s a fölindulás pirja száll arcukba, fölnyilt Gili ur szeme is.

Látja, hogy Lenke igazat mondott. Lelkesül, de az iróvilágnak csak — egy tagjáért.

vadászó pajtasok sorából. A délelőtti hajtás alkalmával négy róka került terülcikre. A déli menü, mely az erdei konyha legízletesebb készítményeiből állott, a Lokesánszky Endre ügyességét dícséri, ki a részére kiszolgáltatót elismerésnek egy bizonyos hányadát Cseh Istvánnak jutratá. A tulajdonképeni vadász multság ebéd után kezdődött, mikor a jó kedvre hangolt társaság a kitünő humorral előadott vadászkalendáron és anekdotákon mulatott. Az emlékezet gazdag tárházából előkerült mindaz, a min mulatni lehet: a jó vadászszimboráknak egymással való szeretetteljes kötődése, mikor a hihetetlen vagy legalább is esodálatos kalandok hőseivé avatják egymást, az anekdotáknak özöne mulattatá a társaságot esti 7 óráig. A szönyegre kerülő kalandokból egyes tollú író pompás quodlibetet szerkeszthetne: az óriási vaddisznó, a három medve, az aranygyűrű és rozsdás-kules története, sőt az el nem mondott bracelette is érdekesebb fejezeteket képezhetnének egy rimaszombati vadászati évkönyvben. A kitünően sikerült multság kívánatosá teszi az ilyen mű kiadulásokat azok előtt, kik az irodák fülledt levegőjében töltik el életöknek javarésztét.

A losonczi katonazenekar Rimaszombatban. A kereskedő ifjak tolyó évi július hó 5-ikén délután a „Széchenyi“-kertben — kedvezőtlen idő eseté a „Három Rózsá“ nagytermében — rendezik *nyári multságukat* 50 kros belépti-díj mellett. A multságának különös érdekességet és vonzóerőt kölcsönöz az, hogy a figyelmes rendezőség teljes mértékben gondoskodik a résztvevő közönség szórakoztatásáról, amennyiben a multságban a *losonczi 25-ik gyalogezred kitünő zenekara* fog játszani. Ez a ritka élvezet bizonyára erősen fogja vonzani városunk és vidéke nagy közönségét, melynek erkölcsi és anyagi támogatását az önművelődés és ösztartás istápolására alakult, törekvő fiatal egyesület meg is érdemli.

Térzene. Oláh József jóhírű zenésznök ez idő szerint jól szervezett zenekarával az egész nyári idény alatt, hetenként háromszor u. m. kedden, esütörtökön és szombaton esti 9 óráól 10 óráig továbbra is térszénél fogja szórakoztatni városunk közönségét.

Gimnazista leány. Komjáthy Erzi, Komjáthy Miklós gortvai földbirtokos leánya jun. 26-án tette le a losonczi állami főgymnáziumban mint magántanuló az I. osztályból a vizsgálatot, még pedig jeles eredménnyel.

Dalárda multság. Dalárdaunk nagyban készülődik az országos dalversenyre, a versenydarabokkal jóformán már készen vannak, de a gyakorlatok azért e hónapban még fokozottabb mértékben fognak megtartatni, mert a tagokat az a nem-eszél lelkesíti, hogy hagyományos hírnevükhöz újabb babérokot fűzzenek. Pedig ezuttal nehezebb feladattal kell megküzdeniök, mint két év előtt Fiumében; versenydarabjuk is művészi előadást igényel s a versenyző dalárdák száma is nagyobb lesz. Dalárdaunk készülségüket elutazásuk előtt, augusztus 2-án fogják a rimaszombati közönség előtt bemutatni egy nagyobb szabású táncszal egybekötött hangverseny keretében, mire jó előre felhívjuk közönségünk figyelmét. Evvel kapcsolatban megemlítjük, hogy a dalárda pártoló tagjai az országos dalversenyen ugyanazon kedvezményekben fognak részesülni, mint a rendes működő tagok (olesőbb utazás, olesőbb lakás stb.)

Köszönet nyilvánítás. Novék Emil ur a virágzó új-antalyölgyi üvegyár köztisztelőben álló érdemes igazgatója, f. évi jun. 22-én 20 frtot ajándékozott a nyustyai községi nyári gyermekmenház javára; ugyanezen célra továbbá nem régen Knöpfler Károly ur, a rástoesnői fűrészfőnök tulajdonosa, gentlemán ura, árengedés képében 10 forintot volt kegyes áldozni. Fogadja a nevezett két jótévő ur, áldozatkész hazafi e helyen is a nyustyai kisdédővő felügyelő bizottságának a legteljesebb elismerését és mély köszönetének legőszintébb nyilvánítását!

A helybeli polg leány-iskolának mult hó 20-án az ág. ev. templomban tartott záró vizsgájára vonatkozólag utólagosan is szíves örömmel hozzuk tudomásul, hogy az ünnepély színvonala ezuttal is elérte azt a magaslatot, melyen a korábbi éveken volt. Ezt annyival is inkább hangsúlyozzuk, mert ama hírek után, melyek a mult hét folyamán szárnyra keltek, az a megnyugtató érzés keletkezhettek bennünk, hogy az igazgatóság a lefolyt évben a tantestülettel egyetemben elismerésre méltó munkát végzett s az ünnepély elmaradásáról keletkező hír nem oly alakban került a nyilvánosságra, a melyben mondogatták, hogy az intézetnek hírneve csorbát ne szenvedjen, megemlítjük, hogy az ünnepély elmaradásáról szóló igazgatói nyilatkozat első sorban azt hangsúlyozta, hogy a növendékeknek már volt alkalmuk a millenniumi ünnepélyek alkalmával nyilvánosan szerepelni, — azt, pedig a tanügygyel foglalkozó emberek tudják, hogy némely esztendőben maguk a tanítványok sem állanak azon a magas fokon, mint elődeik. — Ezuttal tehát mulasztásról egyáltalán nem lehet szó.

Jön a sáska! E furesz ezim alatt egy „igazhíttű katólikus“ röpiratot adott ki telvilágosításul a magyar haza minden polgárának, melyben a papokat és néppárti grófokat mutatja be a nemzetnek „pongyolában“. Lapunknak nem lévén hívatása a politizálás, a röpirattal bővebben nem foglalkozunk, de a mennyiben ez idő szerint országserzte megindultak a képviselő választási mozgalmak s a különböző pártok mindenféle szervezkednek, felhívjuk a röpiratra olvasóink figyelmét, annyival is inkább, mert az ismeretlen szerző azt hiszi, hogy blá-tett az újabb politikai tényezők titkos kártyáiba s azékat a nyilvánosság előtt leleplezi. Külön fejezetben szól Zichy Nándor gróf, Eszterházi Miklós Móricz gróf, a „kanóhok bácsik“ és „apró szentek“ politikai céljairól, kemény szavakkal ostorozva és elítélve a néppárti törekvéseket. Végül felhívást intéz a nemzethez, hogy a néppárt árázisaí által ne engedje magát elesábittatni, hanem sarakozzék a szabadelvű párt zászló alá.

A fedett táncz helyiség kérdése. A Széchenyi-kertben építendő fedett táncz helyiség vajdó kérdésé régóta kísért, s már mi is több ízben felszólaltunk ez ügyben; sürgettük a huzni-halasztani szerető városi tanácsot, de úgy látszik, abból semmi sem lesz, hogy e nehezen nélkülözött táncz helyiség ez idén felépüljön. Pedig lépten-nyomon találkozzunk kellemetlenségekkel, melyek arra ösztökélnek minden józan gondolkodású embert, hogy az intézőknél erélyes hangon sürgesse a kérdés megoldását. Látjuk, hogy a város társadalmi intézőnyeinkkel szemben valami különös jótékonyt em gyakorolhat, ezek tehát arra vannak utalva, hogy a kö-

zönségre, ha nem is nagy, adót vessenek; s multságok utján gyarapítsák jövedelmüket. A szabadban tartandó multságok az időjárás esélyeinek lévén kitéve, megtörténik, hogy el kell halasztani másik vasárnapra, amikor a hatósági engedély szerint már más testületnek van joga multságot rendezni. Ha mindegyik ragaszkodik jószerű rámutatni, hogy egy délután két multság van; a közönség megoszlik, s a rövidebbet huzza — a jótékony eszél. Megtörténhetik az is, hogy a multságot a végtelékig kell halasztani, mint például az ipartestületét. A esütörtöki képviselőtestületi közgyűlésen a tervezet tárgyalásra kerül. Ugyan, nemes városatyák, ne engedjék levetni a napirendről, hanem hozzanak végleges határozatot, hadd legyen legalább hóvá menekülni a kertben a szakadó zápor elől, s ne nyilják alkalom arra, hogy testvéregeitek között esetleg egyenetlenség támadjon ilyen aprólékos ügyek miatt!

Budapesti napilap most annyi van, hogy a vidéki ember szinte zavarban jön, melyiket járassa tulajdonképpen. A legtöbb azonban pártpolitikát űz és a választás a lapok között éppen nem nehéz, ha egy független s minden izében demokrata napilapot akarunk jártni. A „Magyar Hírlap“ ama kevés lap közül való, mely semmiféle pártérdeknek nem áll szolgálatában. A kormánnyal szemben épp oly független, mint az ellenzéki pártokkal szemben és nincs más meggyőződése, mint saját meggyőződése, nincs más érdeke, mint az ország érdeke. Főszerkesztője Horváth Gyula pártönkivüli országgyűlési képviselő Fenyő Sándor felelős szerkesztővel egyetemben nem tartoznak semmiféle politikai vagy társadalmi klikkhez és ez a „Magyar Hírlap“-nak könnyűvé teszi a bátor szókimondást és nyílt állásfoglalást szemben mindazzal, a mi Magyarország magyarságának, függetlenségének és liberalizmusának kárára válik. A „Magyar Hírlap“ ennek is köszönheti politikai súlyát és nagy népszerűségét, olvasottságát. Zsurnalisztikailag a „Magyar Hírlap“ magasán felette áll a legtöbb napilapnak. Tárcaí szellemek és szórakoztatók, „Társaság“ rovata a humornak van szentelve, „Kiállítás mesék“ ezimen naponkint közöl érdekes és mulattató dolgokat. Ujdonságai bőveek és frissek, hírszolgálatá egyáltalán a legtekélyesebb. Nagy súlyt fektet a közgazdaságra és különösen a vidék érdekeire. E mellett számos értékes kedvezményben részesíti előfizető közönségét. Mind e kedvezmények mellett legolesőbb napilap a „Magyar Hírlap“ (negyedévre 3 frt 50, egy hónapra 1 frt 20). Mindezek megmagyarázzák, miért ajánljuk olvasóinknak, hogy a „Magyar Hírlap“-ra fizessenek elő. Az előfizetési összegek legeszerűbben postautalványon küldhetők Budapestre, a Honvéd-utca 4. sz. újságházhoz.

Milleniumi történet. Az Athenaeum r. társulat kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkából (milleniumi kiadás) könyvtárczra került a 72., 73., és 74. füzet, a melyekben dr. Fraknoi Vilmos, a Hunyadiak korának kiváló történetírója, folytatja Mátyás király sziléziai hadjáratának történetét, majd áttér Hunyadi Mátyás hazasságának, az osztrákok elleni hadjáratának, Bécs bevételének, Mátyás hadseregének, diplomáciájának stb. ismertetésére. Az egyik fejezet „Corvin János“ ezimet viseli. Ebben Fraknoi a történettudomány legujabb vívmányainak alapján ismerteti a diéső Mátyás király természetes fiának, Corvin Jánosnak származása körülményeit, kinek anyjáról a történeti kritika csak annyit volt képes megállapítani, hogy Borbála volt a neve, sziléziai előkelő családból származott. A Corvin Jánosra vonatkozó adatok között közölve van még Corvin János születési horoseopjának másolata is, melynek eredetije a krakkói egyetemi könyvtárban őriztetik. Rendkívül érdekesen és vonzóan írja le Fraknoi Mátyás király törekvéseit, áradozásait, hogy ezen egyet len, de törvénytelen ágyból származott fia Corvin János, részére biztosítsa a trónt. Igazi drámai jelenetek fejlődnek ki előttünk, midőn látjuk, hogy Mátyás törekvései az ország rendéinek, és főként Beatrix királyné ellenzésén, kihez különben a leggyöngédebb hitvesi érzelmekkel fűződök, folyton hajótörést szenvednek és a szerető atya szíve összeitkőzésébe jön a hitvesi szeretettel. A szánalom és részvét érzelmek ragadnak meg bennünket, midőn ezt a nagy királyt a folytonos tépelődések között látjuk, fiának jövője biztosítása tekintetében. A 73. füzetben Fraknoi be is fejezi a Hunyadiak történetét Mátyás halálával és áttér a Jagellók korára, mely ennek a negyedik kötetnek második részét képezi. Ezekben a füzetekben majdnem minden lapra esik egy-egy igen érdekes kép vagy ábrázolat, mely Hunyadi Mátyás király korára vonatkozik. A 72-ik füzethez mellékelül van csatolva „Nándor-Fehérvár bevételé a törökök által“ egy 1522 évből származó nürnbergi színezett fametszet után, „Hunyady János siremlékének“ rajza a gyulafehérvári székesegyházban levő sír után, a 73. füzet rendkívüli díszes műmellékletét képezi „Victorini Commentum Super Rhetoricis Ciceronis“ című Corvin-kodex czimlapjának színes hasomása. Ez a nevezetes Corvin-kodex Emich Gusztáv es. és kir. asztalnok, az Athenaeum r. társaság vezérigazgatójának birtokában van. Ugyanecek a második műmellékleten Cserna Károly remek rajzában látható „Vajda Hunyadvára a lovagteremmel.“ Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

CSARNOK.

A vár alatt.

Kopasz hegyek tövébe
Irtott erdő alatt
Ülök; agyamba száz, száz
Ezernyi gondolat. —

Ezernyi vágy ragad meg,
Mint szellő a habon
Suhanya; a madárral
Repülni szabadon.

Oly élénk, éber e vágy,
Oly éléken fog el.
Már is kinőni érzem
A szárnyat, mely emel. —

Oldalt, nem messze tőlem,
Magas, kopár tető.
Miről szingzagdag képet
Agg rege ajka szó.

Hol képzelet, hol emlék
Tűzet, lobbot vetett.
Agg rege mond regényes —
Büvös történetet.

Vár álla — mondja — hajdan
E büszke bérczetőn.
Erős, megingathatlan
Sok romboló időn.

Nap napra szállt fölőtte —
Egy év a más után.
Moh' nőtt, befedve majdan
Kiálló szirt fokán

Csatás idők tanúja, —
Látott harezot, hadat,
Hadak árját, falánál
Megtört az áradat.

Pogány idők tanúja —
Miről keresztelé
A monda, őt nevé is:
„Pogány-vár“ — itt nyéré.

Enyhe tavaszi napnak
Hűs délutánja van.
At a völgyön enyelgő
Szelid szellő suhan.

Madár dalol az erdőn,
Meggzólal a kakuk.
Hullámzó zöld vetésben
A fűj megbúva fut.

Himes mezőt, zöld rétet
Futó ár habja mos.
Szálló felhő az égen
Napfénytől aranyos.

Nézem, nézem merengve,
S míg a dalt hallgatom,
Fejem zöld pástra hajtva
Úgy tetszik álmodom.

Megélénkül előttem
A vár hegyoldala
All újra büszke vára
Bástyája, szirtfala.

Felkelnek sirjaikból
A régen pihenők.
A hősök, visszajönnek
A daliás idők.

Kard csattog, gyors geregy száll,
Halált hozó, hideg.
Nyilat röpit süvöltve
A megfeszült ideg.

Felzúg a völgy; sötéten
Mint egy felhő tömeg
A mély völgyet, a halmot,
Harezos nép szállja meg.

Ostromlók, ostromlottak,
Él itt minden bokor.
Zöld a pázsit, piros lesz
Hol véreök összefoly.

Ádáz a harez, kegyetlen,
Nem enged az, nem ez.
Győző, győzött, legyőzött,
Egyként amaz, s emez.

Ádáz a harez; s ki tudja
Még meddig tartana. —
De hang esendül a légen,
Hívó harang szava.

Feltámad az alkony szél.
Vár, bástya, szirt-falak,
Ostromlók, ostromlottak,
Ködként eloszlanak.

Lebben, ellebben a kép,
Hünyő enyészet int.
Csatás idők tanúja
Kopár orom megint.

Pogányvár esendes ujra,
Halottak sirja zárt,
Kopár oromra szór a
Hanyatló nap sugárt.

Kopasz hegyek tövébe
Ülök, — ábrándozom.
Alkony favalma érint,
Lágyan, álmod hozón.

Borsody Béla.

Közönség köréből.®)

T. Szerkesztő Ur! A „Rozsnyói Híradónak“ mult vasárnapi számában Vagy tornatanár ur által közzé tett czafolatra vonatkozólag elély annyit megjegyeznek, hogy az ország. tornaversenyekről szóló *hivatalos értesítő* megjelenet s abban egy szó sincs említve arról, hogy a rozsnyói diákok díjat nyertek volna. Tehát hivatalosan is be van igazolva az a mit én állítottam. A többiekre nem tartom szükségesnek a választ. *Michnay Gyula.*

* E rovat alatt közlöttékért a felelőség a beküldött terhel. Szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Magán-hirdetések.

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai stb. a legujabb mintázatban és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selyemet** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, esikos, kockázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázattal stb.) a megrendelt áru **postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben.** Svájczba ezimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Eladó

Rimaszombat határában a **Konyha Géza** tulajdonát képező 17320 □ öl szántóföld a rajta lévő épülettel együtt. Értekezhetni levélileg a tulajdonossal **Ujpest, Baross-utca 48. sz. alatt.** 1—*

Hirdetmény.

193. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. kir. járásbírósi 1896. évi 24.781. számú végzése következtében **Dr. Fuchs Sándor** által képviselt **Sulkó és Winternicz** javára **Holló Barnabás** ellen 23 frt s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 523 frtra becsült eszlopépít. járgány, rosta, lovak, íróasztalból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbírósi 1562/1896. sz. végzése folytán 23 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi december hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 18 frt 10 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Harmaczon, alperes lakásán leendő eszközésére **1896. évi július hó 15-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbbet ígérőnek beesáron alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1896. évi június 22-én.

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Szálloda átvétel

Alólírott tisztelettel tudatom Putnok város és vidéke, valamint az utazó és vásároló nagyérdemű közönséggel, hogy **Putnokon** mélt. **gróf Serényi Béla** ur tulajdonát képező „Vám” vendéglőt **follyó évi július hó 1-ső** napján átvettem, annak minden helyiségeit átalakítva, kifestve és új bútortalattal ellátva, minden kényelemnek megfelelő, — a közhasználatnak rendelkezésére adom.

Midőn ezt tudatni szerencsém van, nem mulasztom el, hogy általam ismert jó **konyhamat**, valamint kitűnő **Balaton vidéki** fehér- és vörös **boraimat**, **Kőbányai sör** és minden más nemű **italaimat**, ugyszintén **vendégszobáimat** is a legmelegebben ne ajánljam.

Magamat Putnok város és vidékének valamint az utazó és vásároló közönség jóakaratu pártfogásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel.

1—* **Tóth Pál**, vendéglős.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tiszteletteljesen tudatni, hogy **27 év óta fennálló cipészüzletemet és raktáramat** a tavaszi és nyári idejére **női-, férfi- és gyermek-** részint saját műhelyemben fiam felügyelete alatt készült, részint előkelő **budapesti és bécsi** gyárakból beszerzett **minden fajulábbeliárakkal dúsán felszereltem**, mincképpen azon kedvező helyzetben vagyok, hogy igen tisztelt látogatóim — fokozott divatszertű igényeit is — akár kész, akár megrendelésre gyorsan előállítandó áruimmal, **legjutányosabb árakon**, kielégíthetem.

Az a jó hírnév, mely üzletemhez kezdettől fogva fűződik, biztosítékot szolgálhat jövőben is a tisztelt közönségnek arra nézve, hogy szíves megrendeléseinek gyors, pontos és lelkiismeretes teljesítése által teljes megelégedését fogom kiérdemelni.

Midőn a nagyérdemű közönség megtisztelő figyelmébe újabban ajánlom magamat és üzletemet, s irányomban eddig is tanúsított lekötözött pártfogásáért őszinte köszönetet mondok, maradtam

Rimaszombat, 1896. június hó

kiváló tisztelettel

Özv. KOVÁCS ZSIGMONDNÉ.

Hirdetés.

Rimaszombatban a Jánosi-utczában 38. sz. alatt az új vásártérhez közel fekvő házunk emeleti lakosztálya folyó év november 1-től **bérbeadó**, de maga a ház, tágas udvar s a Rima folyóig terjedő berendezett kert örök áron is **eladó**. Ugyanott egy teljesen jó karban levő **zongora** is szabad kézből eladó.

Szerényi János.

Legfinomabb porosz kovács-szén.

Ifj. KOHN ADOLF

vas-, szerszám- és festék-kereskedése

RIMASZOMBAT,

Deák Ferencz-utca, Benyó-fele házban.

Singer-féle családi varrógépek 28. 30 és 32 frt.

Kátrány fedél-lemez és karbonium.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy vaskereskedésemet legujabban teljesen új árukkal szereltem fel és nagyobbítottam meg.

Üzletemben a legkiválóbb minőségű vasárk, gazdasági- és ipari eszközök, honyhaszerek, festék és olajok, kátrány fedél-lemezek és karbonium, legfinomabb porosz kovács-szén, Singer-féle családi varrógépek stb. legjutányosabb árban kaphatók.

Olesó és szolid áruimra tisztelettel hívom fel a nagyérdemű közönség figyelmét, s egyuttal szíves pártfogását kérve, vagyok

kész szolgálja

2—3 **Ifj. KOHN ADOLF.**

Zománczozott lemez- és vasedény.

Hirdetmény.

200. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbírósi 1896. évi 6578. számú végzése következtében **Dr. Andó Alfréd** által képviselt **Révay-testvérek** javára **Kossuth József** ellen 134 frt 71 kr. s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 520 frtra becsült tehén, kocsik, szánka és lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbírósi 1486/1896. számú végzése folytán 134 frt 71 kr. tőkekövetelés, ennek 1895-ik évi július hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 33 frt 39 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Csizben, alperes lakásán leendő eszközésére **1896. évi július hó 16-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbbet ígérőnek beesáron alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1896. évi június 25-én.

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Tanulóul

egy 13—14 éves ifja, ki legalább 1—2 gymnasiumi osztályt végzett, azonnal felfogadtatik özv. **Miskolczy Istvánné** rimaszombati cukrászdájában.

A feltételek felől értekezhetni lehet ugyanott bármikor.

Bérlethirdetés.

A nagy-rőcei takarékpénztár a piacon fekvő volt Nandrassy-féle emeletes sacokházat örök áron megvevén, ennek földszinti tágas

bolthelyiségét

f. é. juliustól kezdve egy nagyobb kereskedés részére több évre bérbe adja. — A bérlet feltételei iránt bővebb felvilágosítást ad **Prékopa Károly** vezérigazgató, a kinél a bérelni szándékozók részéről a lakásra, mellékhelyiségekre és egyéb igényekre vonatkozó kívánalmak is bejelentendők.

Nagy-Rőce, 1896. június hó.

3—3 **Az igazgatóság.**

Óriási választék!!

Legujabb és legszebb

MOSÓ KELMÉK.

19 kr.

méterenként I-ső rendű minőség.

17 kr.

méterenként II-od rendű minőség.

40 kr.

francia batisztek gyönyörű mintákban.

38 kr.

francia atlasz szatének gyönyörű minták.

36 kr.

francia piqué-szatének gyönyörű minták.

Legjobb minőségű vászonárk.

5 frttól feljebb

1 vég 30 rőfös czérnavászon.

4 frt 80 krtól feljebb

1 vég 30 rőfös creasz-vászon.

5 frttól feljebb

1 vég 30 rőfös Schifon.

4 frt 50 krtól feljebb

1 vég 30 rőfös csérna-kanavász.

Valamint nagy választék női divat ruhakelmékben, melyen leszállított árak mellett, továbbá még föl hívom a t. közönség becses figyelmét nagy uri-, női- és gyermekezipó, ugyszintén kalap raktáromra.

2—* **GLÜCKSTHAL MÓR.**

Női blousok nagy választékban!!

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit a **közeledő nyári idejére**, nevezetesen:

Cseplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi-cseplőgépeit, járgány-hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy a nélkül.

Baker- és magtár-rostált. továbbá mindenféle szivattyúkat, gőzgepeket és gőzkazánokat. **Szeszgyár-berendezéseket**, m. p. **Henze-főzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat, malomberendezéseket.** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletet tartjuk állandóan. **Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**

